Fővárosi Ítélőtábla
Az ügy száma: 14.Gf.40.013/2024/7.

A felperes:
felperes1 Korlátolt Felelősségű Társaság
cím1

A felperes képviselője:
Dr. Szűcs Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szűcs Péter ügyvéd)
cím2

Az alperes:
alperes1 Zártkörűen Működő Részvénytársaság
cím3

Az alperes képviselője:
dr. Korecz Gábor János kamarai jogtanácsos
cím3

A per tárgya: megtérítési igény

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 23.G.42.327/2022/25/III.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 736.000 (hétszázharminchatezer) forint + áfa jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 42.400.000 forint megfizetésére akként, hogy abból 36.450.000 forintot 2020. szeptember 30-i, 1.400.000 forintot 2020. október 1-i, 4.000.000 forintot 2020. október 2-i, valamint 550.000 forintot 2020. október 5-i értéknappal írjon jóvá az alperesnél vezetett 12010855-01444643-00100005 számú bankszámlaszámon, továbbá kérte az alperes kötelezését a 42.400.000 forint után 2020. október 7-től a bankszámlán való jóváírás napjáig járó késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékének kamata megfizetésére. Igénye jogi alapjaként a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló 2009. évi LXXXV. tv. (Pft.) 37. § (1) és (4) bekezdését, a 40. § (1)-(2) bekezdését, a 42. § (1) bekezdését, a 43. § (1) és (2) bekezdését, a 44. §-át, valamint a 45. § (1)-(3) bekezdését jelölte meg. Előadta, hogy az ügyvezetője által jóvá nem hagyott fizetési műveleteket az alperes által üzemeltetett nem kellően biztonságos rendszer tette lehetővé. Tagadta, hogy ügyvezetője adathalász e-mailt nyitott volna meg; az alperes által működtetett elektronikus bankolási rendszer lehetőséget biztosított arra, hogy az ügyféltől független, az alperesnek be nem jelentett mobil hívószámú készülék Mobil-tokenné (a továbbiakban: MT) alakítható és így alkalmas fizetési műveletek bonyolítására a számlatulajdonos jóváhagyása nélkül. Igénye alátámasztásaként eseti döntésekre (BH2017.7.235., Fővárosi Ítélőtábla Pf.20.259/2020/5., Pf.20.055/2020/5., Pf. 20.020/2021/5.) hivatkozott.

II.

[2] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Előadta, hogy a kifogásolt átutalásokat a felperes Direkt azonosítójával és az ahhoz kapcsolódó titkos jelszóval belépve, a felperesi ügyvezető mobiltelefonjára SMS-ben kiküldött egyszer használatos MT aktiváló kód felhasználásával regisztrált MT-vel hagyták jóvá, mely készpénz-helyettesítő eszköznek minősül. Egy ilyen eszköz létrehozása csak úgy lehetséges, hogy az ügyvezető mindhárom fenti személyes hitelesítési adatát megismerhetővé tette, vélhetően egy adathalász felületen. Az események logikai és technológiai láncolata és a banki informatikai rendszer zártsága alapján – közvetett módon, de – bizonyított, hogy a vitatott tranzakciók csak úgy teljesülhettek, hogy a felperesi ügyvezető személyes adatait harmadik fél is megismerte. A

felperes tehát a személyes hitelesítő adatai megismerését lehetővé tette, azok biztonságban tartása érdekében az adott helyzetben elvárható magatartást nem tanúsította, és a bankot ezen adatok birtokából való kikerüléséről, illetve a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz jogosultalan használatáról nem értesítette, azaz súlyosan gondatlanul megszegte a Pft. 40. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kötelezettségeit, ezért a megtérítési igény a Pft. 45. § (3) bekezdése alapján nem alapos.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg felperesnek 15 napon belül 42.400.000 forintot akként, hogy abból 36.450.000 forintot 2020. szeptember 30., 1.400.000 forintot 2020. október 1., 4.000.000 forintot 2020. október 2., míg 550.000 forintot 2020. október 5. értéknappal írjon jóvá az általa vezetett 12010855-01444643-00100005 bankszámlaszámon. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 42.400.000 forint után 2020. október 7-től a jóváírás napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes alapkamat 8 százalékponttal növelt mértékű kamatát a fenti bankszámlaszámon történő jóváírás útján, valamint 3.448.180 forint perköltséget.

III.1.

[4] Határozatának indokolásában a fellebbezés szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy az alperes a 2014. május 26-án létrejött fizetési számla-szerződés (a továbbiakban: Szerződés) alapján vezette a felperes 12010855-01444643-00100005 számú bankszámláját. Alperesi kezdeményezésére 2020 szeptemberében a számlához kapcsolódó bankkártya cseréjére került sor, melynek során a korábbi kártyatípus1 helyett kártyatípus2 kártyát kapott a felperes.

[5] Az alperes 2020. szeptember 23-án a honlapján keresztül közleményt tett közzé adathalász próbálkozások címmel.

[6] személy1 – a felperes ügyvezetője – a kártyacsere miatt szükséges bankkártya aktiválás érdekében többször felkereste az alperes fiókját, ahol egyebek mellett az alperesi alkalmazás1 mobil alkalmazás letöltése útján történő aktiválást ajánlották. Az ügyvezető 2020. szeptember 30-án az alperesnél bejelentett hívószámú mobilkészülékére letöltötte az alperes alkalmazás1 banki telefonos alkalmazását, annak érdekében, hogy az új kártyáját aktiválni tudja. Az ún. Direkt azonosító és a hozzá tartozó jelszó megadását követően az MT aktiváló kódot meg is kapta, azt beírta, azonban ezt követően a felület folyamatos töltési állapotot mutatott, a banki felületre már nem tudott belépni.

[7] Az MT egy mobil alkalmazásokba beépített magas biztonságú hitelesítési eszköz, a alperes1 Mobil Alkalmazás a mobiltelefonnal együttesen MT-nek minősül. Az alperesi applikációban az MT regisztrációjához és aktiválásához (azaz bankszámlához rendeléséhez) a bank mobil alkalmazásán belül meg kell adni az ügyfél nyolc számjegyű Direkt azonosítóját,

a hozzátartozó jelszót, majd egy tetszőlegesen választható öt számjegyből álló MT pin kódot. Ezután a bank az ügyfél banknál bejelentett mobilszámára egy MT aktiváláshoz szükséges, egyszer használatos kódot küld ki SMS formájában, amelyet vissza kell gépelni a regisztrációs felületen. Az MT aktiválását követően az ügyfelek az általuk megadott 5 számjegyből álló MT pin kódot felválthatják ujjlenyomat vagy arcfelismerés azonosítással is. Az MT regisztrációját és aktiválását követően – a jelszó és SMS kód alapú tranzakció jóváhagyási mód helyett – az MT alapú jóváhagyás válik az elsődleges jóváhagyási móddá, azaz az aktiválást követően már nem érkezik egyszer használatos SMS jelszó a felhasználó által megadott mobiltelefonszámra (csak akkor, ha a felhasználó ezt a tranzakció rögzítése során a alkalmazás1 felületen külön kéri).

[8] Az alperes 2020. szeptember 30-án 13:34-kor MT aktiváló kódot küldött az ügyvezető telefonszámára. Ezt követően az MT igénylésnél az ügyvezető által használthoz képest eltérő IP címről 2020. szeptember 30-án 14:02, 14:04 és 14:05-kor egyenként 9.000.000 forintot, 14:07-kor 8.000.000 forintot, 14:18-kor 1.450.000 forintot, 2020. október 1-jén 15:53-kor 1.400.000 forintot, 2020. október 2-án kétszer 2.000.000 forintot, majd 1.500.000 forintot, míg 2020. október 5-én 550.000 forintot, azaz összesen 43.900.000 forintot utaltak át ismeretlenek különböző társaságok, illetve magánszemélyek számlájára. Az átutalásokat a felperes nem hagyta jóvá; a tranzakciókat az alperes alkalmazás1 szolgáltatásán keresztül kezdeményezték, miután a felperes alkalmazás1 azonosítójával, jelszavával és a 06303999621 hívószámra küldött MT aktiváló kóddal egy – a felperesétől eltérő – készüléket MT-ként használtak.

[9] Az ügyletekről a felperesi ügyvezető 2020. október 5-én az alperes telefonos ügyfélszolgálatán keresztül értesült, majd a jóvá nem hagyott ügyletek miatt az alperes egyik fiókjában panaszt tett. Az alperes a panaszt azzal utasította el, hogy az ügyvezető a belépéshez szükséges felhasználónevét és jelszavát – vélelmezhetően – egy adathalász felületen megadta, majd oda az MT aktiváláshoz részére SMS-ben megküldött kódot is visszagépelte, ezzel ismeretlenek részére lehetővé tette a tranzakciók jóváhagyását. Az SMS figyelmen kívül hagyása és a bank haladéktalan értesítésének elmulasztása súlyosan gondatlan magatartásnak minősül.

[10] 2021. január 19-én a cég1 Ltd. önként visszautalt a felperes részére 1.500.000 forintot.

III.2.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában a Pft. 37. § (1) és (4) bekezdése alapján megállapította, hogy a vitatott átutalások jóvá nem hagyott fizetési műveletnek minősülnek; egyébiránt az alperes e körben ellentmondásos nyilatkozatokat tett. Rögzítette, hogy az alperesi alkalmazás1 internetbank szolgáltatás és a hozzá kapcsolódó MT azonosítási és hitelesítési mód a Pft. 2. § 15. pontja és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. tv. (Hpt.) 6. § (1) bekezdés 55. pont c) alpontja szerinti készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek tekintendő, a vitatott tranzakciók ezért készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatával adott fizetési megbízások voltak.

[12] Az alperes kimenthette a Pft. 44. § (1) bekezdésében rögzített megtérítési kötelezettségét, ha a 45. § (3) bekezdése szerint bizonyítja, hogy a kárt a felperes a 40. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségeinek súlyosan gondatlan megszegésével okozta. A bizonyítás sikertelenségét a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles viselni.

[13] A Pft. 40. § (1) bekezdésében foglalt – adatok biztonságban tartására vonatkozó – kötelezettség kapcsán kifejtette a törvényszék, hogy önmagában abból a tényből, hogy a belépési kódok megadását követően az internetes oldal „töltés alatt" jelzést mutat és nem léptet tovább a banki felületre, a felperesnek nem kellett arra gyanakodnia, hogy nem az alperes, hanem más részére adja meg az adatait. A lefolytatott bizonyítás alapján megállapította, hogy a felperesi ügyvezető csak azzal volt tisztában, hogy a telepítés nem volt sikeres, a felületen keresztül nem fog tudni műveleteket kezdeményezni, az ugyanakkor nem elvárható, hogy ebből azt a következtetést vonja le, hogy ismeretlen személyek eközben más eszközt MT-ként aktiválhatnak a megadott adatokkal.

[14] A Pft. 40. § (2) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettségét az ügyvezető nem szegte meg, mivel nem észlelte a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz birtokából való kikerülését, ellopását, valamint jogosulatlan vagy jóvá nem hagyott használatát. Az ügyvezetőnek sem az azonosító adatai más által történő megszerzéséről, sem magának a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz (MT) létrejöttéről nem volt tudomása. Szintén nem tudott az alperesi jelzést megelőzően a fizetési műveletekről, mivel az egyes tranzakciókra kiterjedő SMS értesítésre vonatkozó külön szolgáltatást nem vett igénybe, a számlához tartozó bankkártyát a bank értesítéséig nem használta.

[15] A korábban használt hitelesítési rendszernél és az MT aktiválásnál kapott SMS szövege pusztán két szóban tért el egymástól („A belépéshez használt"/„MT aktiváláshoz használt" egyszer használatos kódja…..). A felperesnek ebből az alperesi szolgáltatás és az MT mint készpénz-helyettesítő fizetési eszköz jogosulatlan használatát a saját telefonjára érkező MT aktiváló kód felhasználásakor – az alperesi hivatkozással ellentétben – nem kellett észlelnie, a megküldött kód felhasználásának kockázatát nem kellett felismernie. Több éves fizetési számla-szerződése és online bankolási gyakorlata okán nem állapítható meg súlyos gondatlansága amiatt, hogy a megváltozott hitelesítési mód MT használat szabályozásával ilyen fokban nem volt tisztában. Figyelemmel arra, hogy a felperes nem észlelte, és nem is kellett észlelnie a jogosulatlan használatot, az alperes felé fennálló bejelentési kötelezettségének súlyos gondatlan megsértésére az alperes alappal nem hivatkozhat

[16] Az alperes nem bizonyította, hogy a felperesi ügyvezető a mobilalkalmazás telepítését nem az alperesi hitelintézet hivatalos honlapján keresztül kísérelte meg, azaz, hogy személyes hitelesítési adatait egy adathalász felületen adta volna meg. Egyébiránt önmagában a visszaélés ténye nem alkalmas az ügyfél gondatlan magatartásának bizonyítására. Ahhoz ugyanis, hogy a magatartás az adatok biztonságban tartása körében súlyosan gondatlannak

minősüljön, az alperesi szerződéses feltételekben, Kézikönyvben rögzített előírások megszegésén, illetve egyéb figyelemfelhívások figyelemmel kísérésének elmulasztásán túl kirívó, feltűnő, durva hanyagság szükséges, amire adat nem merült fel.

[17] A kifejtettek alapján az alperes nem bizonyította a Pft. 40. § (1), illetőleg (2) bekezdésében foglalt felperesi kötelezettségek súlyosan gondatlan megszegését, ezért eredménytelenül állította a Pft. 44. § (1) bekezdése alapján fennálló megtérítési kötelezettsége alóli mentesülését a Pft. 45. § (3) bekezdésére hivatkozással. Megalapozatlanul hivatkozott a Pft. 44. § (1) bekezdésében írt kivételszabályra is, mivel nem állította, hogy csalás történt, és a felperesi ügyvezető maga vett volna részt az átutalások lebonyolításában.

IV.

[18] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását.

[19] Érvelése szerint bizonyította, hogy a felperes a Pft. 40. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a szerződésben és az annak részét képező Kézikönyvben foglalt kötelezettségeit súlyosan gondatlanul megsértette, így a kárt valójában ő maga okozta, amely a mentesülését eredményezi. Nem vitatta az átutalások jóvá nem hagyott jellegét, e körben nyilatkozatai – az ítéletben írtakkal szemben – nem ellentmondásosak: nem azt állította ugyanis, hogy a perbeli tranzakciókat a felperes maga hagyta jóvá, hanem azt, hogy azok azért teljesülhettek, mert a felperes azt a személyi hitelesítési adatainak kiadása és az erről való banki értesítés elmaradása révén súlyosan gondatlanul eljárva lehetővé tette. Az MT rögzítés technikailag csak úgy lehetséges, ha az ügyfél megadja az ehhez szükséges adatokat (Direkt Azonosító + jelszó + Mobil-token aktiváló kód). A felperes a Szerződésben és a Kézikönyvben rögzítettektől eltérően nem az adott helyzetben elvárható gondossággal járt el, amikor nem a www.alperes1.hu vagy a www.alperes1.hu/alkalmazás1 webcím manuális begépelését követően, hanem egy ismeretlenek által üzemeltetett adathalász felületen adta meg a személyes hitelesítési adatait, ami lehetővé tette a jogosulatlan átutalásokat. Ha a felperes az alperesi bank webcímét beírva kísérli meg a belépést, akkor a vitás tranzakciókra nem került volna sor.

[20] A felperesi ügyvezető kínai születésű, de magyar állampolgárságú személy, aki a számlanyitáskor a bankkal való kapcsolattartás nyelveként a magyar nyelvet jelölte meg, emellett az alperessel kötött valamennyi szerződése is magyar nyelvű, amelyet korábban nem kifogásolt, nyelvi akadályokra nem hivatkozott. Ennek ellenére a perben személyes meghallgatása során mandarin nyelvű tolmács útján járt el, és nyilatkozatait is tolmács útján tette, így valószínűsíthető az is, hogy a kár bekövetkeztéhez vezető folyamatokban nyelvi probléma miatt nem igazodott el. Mivel eljárása során – perbeli nyilatkozata alapján – nem vett igénybe fordítói segítséget, ez a hátrányára értékelhető körülmény, ami a gondatlan eljárását igazolja, figyelembe véve azt is, hogy a felperes egy gazdasági társaság.

[21] Hangsúlyozta, hogy a felperesi ügyvezető eljárása egy „több cselekményből álló láncolat” miatt minősül súlyosan gondatlannak a következők szerint: az aktív közreműködésével maga idézte elő, hogy az erős ügyfél-hitelesítéshez szükséges személyes azonosító elem arra illetéktelen harmadik személyek birtokába jutott és így MT-t tudtak rögzíteni a számlájához; a bank felhívta a figyelmét az adtahalászat veszélyeire, amit a felperes tudomásul vett; tudnia kellett azt is, hogy az MT egy alternatív hitelesítési mód, amely a bankszámlájához való hozzáférést és tranzakció jóváhagyási lehetőséget biztosít az MT birtokosának; az MT aktiváláshoz szükséges biztonsági hitelesítő SMS szövegét figyelmen kívül hagyta, nem értelmezte és nem értesítette a bankot arról, hogy ilyen hitelesítő eszköz aktiválását ő nem kezdeményezte; az SMS szövege alapján – az elsőfokú ítélet indokolásától eltérően – észlelnie kellett volna, hogy nem banki folyamatban jár el és ezalatt MT-t kívánnak rögzíteni a bankszámlájához; nem tartotta gyanúsnak vagy szokatlannak, hogy MT aktiváláshoz szükséges SMS kódot kapott, holott ilyet nem kezdeményezett; ha haladéktalanul jelezte volna, hogy a már megszokott alkalmazás1 belépéshez szükséges SMS szövegétől eltérő tartalmú, az MT aktiválásához szükséges kódot tartalmazó SMS-t kapott, a káresemény elkerülhető lett volna; akkor járt volna el körültekintően ha ezt jelzi és tájékoztatást kér a SMS-ben szereplő szöveg eltéréséről, ennek elmaradásával a tőle elvárható gondos magatartást elmulasztotta, amivel lehetővé tette a jogosulatlan átutalások teljesülését; az ügyvezető elismerte, hogy a mobilapplikációs felület eltért az általa korábban használt banki felülettől és azt is, hogy a felületen a kódjait hiába írta be, onnan továbblépni már nem tudott, azonban ezen gyanús körülményeket mégsem jelezte a banknak.

[22] A fentiek alapján a felperes az alperesi Általános Üzleti Feltételek vagy a Kézikönyv beható ismerete nélkül is megakadályozhatta volna a tranzakciók teljesülését, amennyiben – ahogyan arra őt a Pft. 40. § (1) bekezdése kötelezi – a személyes hitelesítési adatai biztonságban tartása érdekében az adott helyzetben általában elvárható, gondos magatartást tanúsította volna, azaz nem egy ismeretlen felületen keresztül próbált volna belépni, valamint – ahogyan azt a Pft. 40. § (2) bekezdése előírja – ha haladéktalanul bejelenti a bank részére, hogy akarata ellenére egy harmadik fél MT-t kíván a számlájához rendelni, hiszen felperes ezt a részére megküldött SMS üzenet alapján észlelhette. A felperesi ügyvezetőnek tisztában kellett lennie az internetbankolás alapvető veszélyeivel, a biztonsági előírásokkal. A belépéshez és az egyes tranzakciók jóváhagyásához szükséges azonosító-jelszó páros kiadása olyan mértékű gondatlanság, amely több, mint egyszerű óvatlanság, hiszen köztudomású tény, hogy ezek a titkos és szigorúan bizalmas azonosítók (valamint az ezek ismeretével igényelhető SMS aláírási kód, vagy ezek ismeretével létrehozható MT hitelesítés) együttesen a bankszámlához közvetlen és teljes hozzáférést adnak, így ezeket minden körülmények között meg kell óvni és kiemelt körültekintést kell tanúsítani megőrzésük érdekében. Ezeket a személyes hitelesítési adatokat nem lehet felelőtlenül megadni ismeretlen vagy szokatlan felületen, csakis azon, amit a bank előír és amelyet az ügyfél már jól ismer. A felperes tehát az általában elvárható gondos magatartást elhanyagolta, az elemi biztonsági intézkedéseket szándékosságot súroló szinten elmulasztotta, ami súlyosan gondatlan magatartásnak minősül, hiszen ezért került sor a perbeli tranzakciókra.

V.

[23] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult lényegében annak helyes jogi és ténybeli indokai alapján. Kiemelte, hogy a perben az alperes nem bizonyított olyan körülményt, ami a Pft. 45. § (3) bekezdése szerinti mentesüléséhez

vezetne. Nem jelölte meg, hogy a felperesi társaság mikor, milyen magatartással és kinek adta meg a bankszámla feletti rendelkezéshez szükséges biztonsági azonosítókat; a Pft. 40. § (1)-(2) bekezdésének súlyosan gondatlan megszegését nem bizonyította. Utalt a Fővárosi Ítélőtábla Pf.20.259/2020/5. számú eseti döntésére, melynek értelmében az alperesnek a mentesüléshez azt kellett volna előadnia és kétséget kizáróan igazolnia, hogy a jogosulatlan átutalás a felperesi ügyvezető gondatlan adatkezelésének következménye; ennek körében bizonyítania kellett volna, hogy a személyes adatait és kódjait illetéktelen személyeknek adta ki; az alperest terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítését az alperesi feltételezések nem pótolják.

[24] Az MT azonosító – ahogy az az elsőfokú ítélet indokolása is rögzítette – a felperesi mobiltelefonra nem kéretlenül érkezett, továbbá az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy abból nem kellett alappal arra következtetnie az ügyvezetőnek, hogy adathalászat áldozata lett, és nem kellett észlelnie azt sem, hogy a művelet során személyes banki azonosítói illetéktelen kezekbe kerültek, vagy kerülhettek. Alappal mutatott rá a törvényszék arra, hogy az MT aktiváló kód kiküldésének nem kellett gyanút keltenie ügyvezetőben. Ebből kifolyólag az alperes felé a Pft. 40. § (2) bekezdésén alapuló tájékoztatási kötelezettségét sem sérthette meg súlyos gondatlansággal.

[25] A fellebbezés azon hivatkozása, miszerint a felperesi ügyvezető a magyar nyelv alapos ismerete hiányában „nem igazodott el”, olyan új tényállításnak minősül, amire a másodfokú eljárásban a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján nincs lehetőség. Egyébiránt magyar nyelvi ismeretei az ügyvezetőt 2014-től (vagyis az alperessel történt szerződéskötéstől) nem akadályozták a banki ügyintézésben, és nem teremtettek a számára kockázatos helyzetet.

VI.

[26] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítélőtábla teljes terjedelmében vizsgálta.

VII.

[27] A fellebbezés nem alapos.

VIII.

[28] Az elsőfokú bíróság ítéletében a releváns tényeket megállapította, az ítélőtábla az érdemi döntésével és annak indokaival is egyetért, ezért a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

VIII.1.

[29] Az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adó döntését arra alapította, hogy az alperes nem bizonyította a felperes Pft. 40. § (1) és (2) bekezdéseiben meghatározott kötelezettségeinek súlyosan gondatlan megszegését, ezért eredménytelenül hivatkozott a Pft. 45. § (3) bekezdése alapján való mentesülésére.

[30] A Pft. 40. § (1) bekezdése szerint az ügyfél, valamint az ügyfél fizetési számlája felett rendelkezésre jogosult köteles a készpénz-helyettesítő fizetési eszközt a keretszerződésben foglaltak szerint használni, és a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz és annak használatához szükséges személyes hitelesítési adatai biztonságban tartása érdekében az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítani. A (2) bekezdés szerint az ügyfél, valamint az ügyfél fizetési számlája felett rendelkezésre jogosult a pénzforgalmi szolgáltatónak vagy az általa megjelölt harmadik félnek haladéktalanul köteles bejelenteni, ha észleli a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz birtokából történő kikerülését, ellopását, valamint jogosulatlan vagy jóvá nem hagyott használatát.

[31] A Pft. 40. § (1) bekezdésével összefüggésben hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy nem bizonyított, hogy a felperesi ügyvezető nem az alperes hivatalos honlapján keresztül kísérelte meg a mobilalkalmazás telepítését, ahogy az sem, hogy hitelesítési adatait adathalász felületen adta volna meg. Nem kellett gyanút keltsen az ügyvezetőben az, hogy a belépési kódok megadását követően az internetes oldal „töltés alatt” jelzést mutat és nem léptet tovább a banki felületre; ebből nem kellett arra gyanakodnia, hogy nem az alperes, hanem más részére adja meg az adatait és arra sem kellett következtetnie, hogy ismeretlenek eközben az adatok felhasználásával más eszközt MT-ként aktiválhatnak.

[32] Az alperes fellebbezési érvelése szerint a felperes a Szerződésben és a Kézikönyvben rögzítettektől eltérően nem az adott helyzetben elvárható gondossággal járt el, amikor nem a www.alperes1.hu vagy a www.alperes1.hu/alkalmazás1 webcím manuális begépelését követően, hanem egy ismeretlenek által üzemeltetett adathalász felületen adta meg a személyes hitelesítési adatait, ami lehetővé tette a jogosulatlan átutalásokat.

[33] Az elsőfokú bíróság azonban megállapította, hogy a fentieket nem bizonyította az alperes, amivel az ítélőtábla maradéktalanul egyetért. Helyesen mutatott rá e körben a felperes a fellebbezési ellenkérelmében a Fővárosi Ítélőtábla Pf.20.259/2020/5. számú eseti döntésére utalással arra, hogy az alperesnek a mentesüléshez azt kellett volna előadnia és kétséget kizáróan igazolnia, hogy a jogosulatlan átutalás a felperesi ügyvezető gondatlan adatkezelésének következménye, melynek körében bizonyítania kellett volna, hogy a személyes adatait és kódjait illetéktelen személyeknek adta ki, illetőleg azokat súlyosan gondatlanul eljárva egy adathalász felületen adta meg. Az alperes azonban ezen állítása alátámasztására semmilyen értékelhető bizonyítási eszközt nem jelölt meg, továbbá bizonyítási indítványt sem terjesztett elő, így a bizonyítás sikertelensége – az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása szerint – az ő terhére esik a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján, az alperest terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítését a feltételezései nem pótolják. Mindebből következően nem foghatott helyt az a fellebbezési okfejtés, miszerint a felperes a Pft. 40. §

(1) bekezdését, valamint a Szerződést és a Kézikönyvet megsértve súlyosan gondatlanul járt el, amikor ismeretlen, adathalász felületen keresztül próbált belépni.

[34] Rámutat az ítélőtábla, hogy a súlyos gondatlanság vizsgálatánál az eset összes körülményeit értékelve kell és lehet csak állást foglalni abban, hogy valakinek az eljárása súlyos vagy jelző nélküli gondatlanságként való minősítésre ad-e alapot. A súlyos gondatlanság általában akkor áll fenn, ha a gondosságnak olyan feltűnő elhanyagolása állapítható meg, amely már egészen közel áll a szándékossághoz. Általában véve a súlyosan gondatlan magatartásokat már a felelőtlenség, az esetleges hátrányos következményekkel kapcsolatos nagyfokú közömbösség jellemzi. Pusztán a vonatkozó előírások és szabályok megszegése, a tevékenységgel kapcsolatos óvatlanság és figyelmetlenség nem elegendő a gondatlanság súlyos voltának a megállapításához. Általánosságban a kirívó, a feltűnő, a durva hanyagság mint a magatartás szubjektív minősége alkalmas csak arra, hogy a súlyos gondatlanság tényállását megvalósítsa. (BDT2002. 641.)

[35] A fentiekre is figyelemmel helyesen emelte ki azt is az elsőfokú bíróság, miszerint ahhoz, hogy a felperes magatartása az adatok biztonságban tartása körében súlyosan gondatlannak minősüljön, az alperesi szerződéses feltételekben, Kézikönyvben rögzített előírások megszegésén, illetve egyéb figyelemfelhívások figyelemmel kísérésének elmulasztásán túl kirívó, feltűnő, durva hanyagság szükséges, amire adat nem merült fel a perben.

VIII.2.

[36] A Pft. 40. § (2) bekezdésével összefüggésben lényegében azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem észlelte, és nem is kellett észlelnie a jogosulatlan használatot, ezért az alperes felé fennálló bejelentési kötelezettségének súlyosan gondatlan megsértésére az alperes nem hivatkozhat alappal.

[37] Az alperes fellebbezésében kifejtette, hogy az SMS szövege alapján – az elsőfokú ítélet indokolásától eltérően – észlelnie kellett volna a felperesi ügyvezetőnek, hogy nem banki folyamatban jár el, és ezalatt MT-t kívánnak rögzíteni a bankszámlájához; haladéktalanul jeleznie kellett volna, hogy a már megszokott alkalmazás1 belépéshez szükséges SMS szövegétől eltérő tartalmú, az MT aktiválásához szükséges kódot tartalmazó SMS-t kapott, így a káresemény elkerülhető lett volna; az ügyvezető azt is elismerte, hogy a mobilapplikációs felület eltért az általa korábban használt banki felülettől és a kódjait hiába írta be, onnan továbblépni már nem tudott, azonban ezen gyanús körülményeket mégsem jelezte a banknak.

[38] Maradéktalanul egyetért az ítélőtábla az elsőfokú ítélet fentiek körében tett azon megállapításával, hogy abból, hogy az adott esetben a felperesi ügyvezető a korábbi SMS-ek szövegétől két szóban eltérő tartalmú SMS-t kapott, a megküldött kód felhasználásának kockázatát nem kellett felismernie és nem kellett észlelnie az MT mint készpénz-helyettesítő

fizetési eszköz jogosulatlan használatát. Azzal is egyetért, hogy nem kellett gyanút keltsen az ügyvezetőben az, hogy a belépési kódok megadását követően az internetes oldal „töltés alatt” jelzést mutat és nem léptet tovább a banki felületre, ahogy az sem, hogy a mobilapplikációs felület eltért az általa korábban használt banki felülettől. Az ítélőtábla álláspontja szerint ugyanis ezek tekintetében sem minősül a felperes magatartása olyan kirívóan hanyagnak és felelőtlennek, ami a gondatlanság – korábban kifejtettek szerinti – súlyos voltának a megállapításához vezethetne. Ebből következően – a fellebbezésben írtakkal szemben – okszerűen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy az alperes eredménytelenül hivatkozott a felperesi ügyvezető Pft. 40. § (2) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettségének súlyosan gondatlan megsértésére, hiszen a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz létrejöttéről sem szerzett tudomást és annak jogosulatlan vagy jóvá nem hagyott használatát az alperes értesítéséig nem észlelte és nem is kellett észlelnie. A fellebbezés sem tartalmaz olyan érveket, amelyek alkalmasak lennének az elsőfokú bíróságétól eltérő következtetés levonására.

VIII.3.

[39] Az alperes az elsőfokú eljárásban nem állította, hogy a felperesi ügyvezető a kár bekövetkeztéhez vezető folyamatokban nyelvi probléma miatt nem igazodott el, melyre tekintettel helyesen hivatkozott a felperes ellenkérelmében arra, hogy annak figyelembevételére a másodfokú eljárásban nincs lehetőség a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján.

IX.

[40] A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

X.

[41] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes részére a másodfokú eljárásban felmerült 736.000 forint + áfa jogi képviseleti díjból álló perköltséget, melynek mértékét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján állapította meg.

Budapest, 2024. április 16.

Dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

Dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
Dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.

előadó bíró

bíró